

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ НА ОСНОВІ СТРАТЕГІЧНОЇ ПАРИТЕТНОСТІ ФУНКЦІЇ

*Ю. В. Ус, к. е. н, професор, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, yulii.us@karazin.ua, <https://orcid.org/0000-0003-2523-405X>,
І. О. Терлецький, аспірант, ihorek12@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0001-1262-6698>.*

Методологія дослідження. Методологічною основою дослідження послуговували такі методи, як: класифікація – при здійсненні поділу складових організаційно-економічного забезпечення управління підприємством на економічні та організаційні; функціональний аналіз – при встановленні ролі стратегічної паритетності управлінської функції; аналізу й синтезу – при дослідженні сучасних моделей розробки організаційно-економічного забезпечення управління підприємством на основі стратегічної паритетності функції та визначенні їх переваг і недоліків.

Результати. Стаття спрямована на обґрунтування значущості стратегічного підходу та організаційно-економічного забезпечення в управлінні сучасними підприємствами, а також в аналізі ролі стратегічної паритетності функцій та методів її реалізації з використанням інноваційних технологій та цифрових інструментів. У статті окреслено складові організаційно-економічного забезпечення підприємства, які умовно поділено на дві складові: першу, організаційну, що включає розподіл обов'язків, відповідальності і повноважень серед персоналу та підрозділів підприємства, та другу економічну, що включає управління ресурсами, контроль і аналіз економічної ефективності діяльності суб'єкта господарювання.

Досліджено методи та інструменти забезпечення паритетності в управлінні, серед яких виділено оптимізацію ресурсного потенціалу, матрицю відповідальності, формування крос-функціональних команд та аналіз ланцюга створення цінності. Продемонстровано, що сучасним підприємствам доцільно інтегрувати свої функції при одночасному збереженні гнучкості в управлінні. Зазначений процес потребує стратегічного підходу, ефективного організаційно-економічного забезпечення та використання передових технологій, що дозволить створити умови для сталого розвитку та підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах мінливості ринкового середовища.

Новизна. Проаналізовано моделі організаційно-економічного забезпечення управління підприємством на основі стратегічної паритетності функції, виокремлено функціональну, дивізіональну, матричну та гнучку їх різновиди. Визначено переваги та недоліки кожної з моделей. Доведено, що одним із ключових факторів забезпечення стратегічної паритетності функції є цифровізація, зокрема, впровадження у діяльність штучного інтелекту та аналітика великих даних.

Практична значущість. В умовах сучасної економіки організаційно-економічне забезпечення процесу управління підприємством на основі стратегічної паритетності функції стає критично важливим та дозволяє не тільки адаптуватися до зовнішніх умов, що швидко змінюються, але й проактивно впливати на них, створюючи стійкі конкурентні переваги для підприємств. Ефективне стратегічне управління сприяє досягненню довгострокових цілей та сталого розвитку підприємства.

Ключові слова: організаційно-економічне забезпечення, управління, підприємство, стратегічна паритетність.

Постановка проблеми. В умовах сучасної економіки, що характеризується високим ступенем невизначеності, конкуренції та постійними змінами, стратегічний підхід в управлінні підприємствами стає критично необхідним. Стратегічне управління дозволяє підприємствам як адаптуватися до змін внутрішнього та зовнішнього середовища, так і створювати довгострокові конкурентні переваги.

Основна мета стратегічного підходу полягає у формуванні та реалізації місії, бачення та цілей підприємства, які сприяють його сталому розвитку. Стратегічне планування допомагає підприємству орієнтуватися у довгостроковій перспективі, виявляти та використовувати нові можливості, мінімізувати ризики та ефективно розподіляти ресурси. Це особливо важливо в умовах глобалізації, коли підприємствам доводиться враховувати міжнародні чинники та адаптувати свої стратегії до різних ринків.

Крім того, стратегічний підхід дозволяє підприємствам вибудовувати ефективні організаційні структури, які можуть швидко реагувати на зміни та впроваджувати інновації. У разі, коли технологічні зміни відбуваються стрімко, стратегічне управління стає ключовим елементом успіху, забезпечуючи гнучкість і стійкість бізнесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню процесу розробки та формування організаційно-економічного забезпечення процесу управління підприємством присвячено наукові праці багатьох вітчизняних вчених, серед яких Ареф'єва О. [1], Пілецька С. [1], Балабаш О. [2], Познякова Т. [2], Борисенко В. [3], Борисенко Д. [3], Бочарова Н. [4], Громов А. [4], Довгань Л. [5], Дудукало Г. [5], Запухляк І. [6], Іванова В. [7], Кондратенко Н. [8], Ляліна Н. [9], Прохорова В. [10], Мушнікова С. [10], Юхман Я. [10], Ющишина Л. [12], Бортнік С. [12].

Організаційно-економічне забезпечення відіграє більш значну роль у умовах динамічного ринку. Динамічність ринку вимагає від підприємств швидкої адаптації до змін, що неможливе без ефективного організаційно-економічного забезпечення. Організаційно-економічне забезпечення управління підприємством доцільно трактувати як систе-

му формування цілей і стимулів, які дозволяють перетворити у процесі трудової діяльності рух (динаміку) матеріальних і духовних потреб членів суспільства на рух засобів виробництва і його кінцевих результатів, спрямованих на задоволення платоспроможного попиту споживачів [5]. На думку авторів праці [4], організаційно-економічне забезпечення управління підприємством передбачає пошук можливості навчання всередині підприємства чи зовні, створення власного підрозділу з розвитку кадрів при економічному обґрунтуванні доцільності виділення коштів на його створення (відділ, штат, обладнання, методичне забезпечення тощо) або виділення коштів на зовнішнє навчання.

Отже, організаційно-економічне забезпечення управління підприємством – це система заходів, методів, інструментів та ресурсів, спрямованих на підтримку та оптимізацію управлінських процесів усередині підприємства, що включає як організаційні, так і економічні аспекти, які взаємопов'язані і необхідні для ефективного функціонування підприємства в умовах конкурентного середовища.

Формулювання мети статті. Мета статті полягає в обґрунтуванні значущості стратегічного підходу та організаційно-економічного забезпечення в управлінні сучасними підприємствами, а також в аналізі ролі стратегічної паритетності функцій та методів її реалізації з використанням інноваційних технологій та цифрових інструментів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Організаційна складова організаційно-економічного забезпечення управління підприємством пов'язана зі створенням та вдосконаленням управлінських структур, які забезпечують чіткий розподіл обов'язків, відповідальності та повноважень серед співробітників та підрозділів підприємства. Економічна складова організаційно-економічного забезпечення включає управління ресурсами підприємства (фінансовими, матеріальними, трудовими), а також контроль та аналіз економічної ефективності його діяльності. Складові організаційно-економічного забезпечення управління підприємством представлені на рис. 1.

Рис. 1. Складові організаційно-економічного забезпечення управління підприємством

Суть організаційно-економічного забезпечення управління підприємством полягає у тому, щоб створювати та перманентно підтримувати умови задля досягнення стратегічних цілей функціонування та розвитку підприємства через оптимізацію своєї діяльності, що включає розробку та впровадження стратегій, систем мотивації, контролю, планування та інших управлінських процесів, що сприяють підвищенню ефективності підприємства.

Доцільно взяти до уваги, що будь який суб'єкт господарювання як складна соціально-економічна система прагне розвиватися скорішими темпами ніж цього дозволяє його зовнішнє оточення [10]. Організаційно-економічне забезпечення сприяє впровадженню інновацій та технологічних рішень, а це, в свою чергу, дозволяє підприємствам залишатися конкурентоспроможними в умовах стратегічної паритетності функції у системі управління.

На думку колективу авторів праці [1], найважливішим завданням підприємства є розробка конкурентної стратегії, необхідної для взаємодії з конкурентами на відповідному ринку в умовах розгортання кризових процесів на підприємстві. Стратегічна паритетність функції у системі управління означає збалансований розподіл управлінських функцій та завдань між різними рівнями та підрозділами підприємства. Зазначене поняття передбачає, що кожен елемент управлінської структури може бути однако-

во важливий і ефективно інтегрований у загальний процес досягнення стратегічних цілей.

Роль стратегічної паритетності функції у системі управління полягає у забезпеченні гармонійної взаємодії між стратегічними та оперативними рівнями управління і досягається за рахунок того, що стратегічні завдання та функції рівномірно розподіляються на всіх управлінських рівнях та підрозділах, що сприяє координації дій, мінімізації дублювання функцій та збільшення загальної ефективності управління. Паритетність функцій допомагає усунути «спотворення», коли, наприклад, одні підрозділи чи функції отримують пріоритет на шкоду іншим. В умовах динамічного ринку адаптивність та злагодженість всіх елементів системи управління є критично важливими для успіху.

У зазначеному контексті стратегічна паритетність сприяє вирівнюванню ресурсів та зусиль в усіх напрямках діяльності підприємства, що, у свою чергу, збільшує його стійкість та конкурентоспроможність.

В умовах стратегічної паритетності кожна функція отримує рівну вагу значущості та ресурси для виконання своєї ролі у загальному процесі управління. У підсумку, це забезпечує злагоджену роботу всіх підрозділів, сприяє кращій координації та мінімізує конфлікти між різними рівнями ієрархії чи відділами.

Стратегічна паритетність також впливає на розподіл управлінських функцій тим,

що дозволяє адаптувати структуру управління залежно від змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі підприємства. Наприклад, якщо зовнішнє середовище потребує підвищення конкурентоспроможності та результативності, більша увага може бути

приділена маркетингу та інноваціям, при цьому підтримуючи паритетний розподіл ресурсів між іншими функціями.

Методи та інструменти забезпечення паритетності функцій в управлінні представлено на рис. 2.

Рис. 2. Методи та інструменти забезпечення паритетності функцій в управлінні

Один із ключових методів – це рівномірний розподіл ресурсів (фінансових, людських, технологічних) між усіма функціями та підрозділами підприємства. Оптимізація ресурсного потенціалу підприємства передбачає визначення необхідних обсягів наявних ресурсів та їх раціонального співвідношення у процесі господарської діяльності для отримання максимального результату у вигляді доходу [3].

Матриця відповідальності застосовується в різних напрямках управління: функціональному, процесному та проектному. Особливі вимоги до процедур використання матриць пред'являє проектне управління [8].

Економічно ефективним та доцільним в сучасних умовах невизначеності є впровадження матричної структури управління, де кожна управлінська функція інтегрується у загальну систему з чітким розподілом відповідальності та повноважень. Така структура дозволяє налагодити координацію між різними функціями та рівнями керування.

Як зазначає Ляліна Н. С. [9], при додержанні правил впровадження системи ключових показників ефективності, підпри-

ємство може суттєво покращити та налагодити усі бізнес-процеси. Використання *KPI* для оцінки вкладу кожного підрозділу та функції для досягнення стратегічних цілей, що дозволяє збалансувати зусилля всіх відділів, забезпечує рівномірний розвиток підприємства.

Формування крос-функціональних команд та проведення регулярних нарад, на яких обговорюються результати роботи та плани всіх підрозділів, створює систему крос-культурних комунікацій. Ключову роль у взаємодії крос-функціональної команди відіграє керівник групи, його стиль управління, здатність створити атмосферу відкритості, співпраці і спільного обговорення [12]. Це сприяє кращій взаємодії та забезпечує паритетний підхід до вирішення проблем.

Аналіз ланцюга створення цінності – це спосіб декомпозиції підприємства на стратегічно важливі операції та вивчення їх впливу на витрати і цінність, що створюється [6]. Тобто, це оцінка вкладу кожної функції в загальний процес створення цінності для клієнтів, яка допомагає оптимізувати

розподіл ресурсів та забезпечити збалансований розвиток усіх напрямків діяльності. У межах реалізації стратегічної паритетності функції є різні моделі організаційно-економічного забезпечення. Основні з них представлено на рис. 3.

тетності функції є різні моделі організаційно-економічного забезпечення. Основні з них представлено на рис. 3.

Рис. 3. Сучасні моделі розробки організаційно-економічного забезпечення управління підприємством на основі стратегічної паритетності функцій

Функціональна модель – це модель діяльності, яка дає вихідні дані для розробки інформаційної моделі [7]. Стратегічна паритетність досягається за рахунок збалансованого виділення ресурсів та контролю за виконанням завдань кожним підрозділом на основі чіткого розподілу функцій між відділами та рівнями управління. Серед переваг згаданої моделі слід виділити, що кожен відділ та функція мають суворо певні завдання та відповідальності, що спрощує уп-

равління, а високий рівень спеціалізації дозволяє досягати високої ефективності у виконанні завдань.

До недоліків доцільно віднести відсутність гнучкості та складності у координації між різними функціями, які можуть призвести до ізолюваності підрозділів; можливі конфлікти між відділами через різні пріоритети та цілі; складнощі з інтеграцією інновацій через вузьку спеціалізацію та нестачу крос-функціональної взаємодії.

У дивізіональній моделі стратегічна паритетність забезпечується через розподіл підприємства на самостійні підрозділи (дивізіони) за продуктами, регіонами чи клієнтами. Кожен «дивізіон» має власну управлінську структуру, що дозволяє збалансувати функції та завдання в рамках усього підприємства. Серед переваг дивізіональної моделі слід виділити наступне: «дивізіони» можуть адаптуватись до змін на ринку, реагувати на специфічні вимоги клієнтів чи регіонів, орієнтуватися на результати, специфічні для продуктів, ринків чи регіонів, як наслідок – вища мотивація співробітників завдяки самостійності та відповідальності дивізіонів. До недоліків доцільно віднести дублювання функцій та ресурсів між дивізіонами, що збільшує витрати, складність координації між підрозділами може бути ускладнена, а ризик розрізненості може послабити корпоративну культуру та єдність візії суб'єкта господарювання.

Матричний підхід управління – це підхід управління проектами, реалізація якого здійснюється у функціонально орієнтованих управлінських структурах та забезпечує досягнення цілей проекту та цілей підприємств загалом [2]. Доцільно додати, що матричний підхід також комбінує функціональну та проектну структури, що дозволяє реалізувати стратегічну паритетність шляхом інтеграції функцій та забезпечення їхньої взаємодії в рамках різних проектів та програм. Переваги: високий ступінь інтеграції та координації між функціями та проектами, що сприяє ефективній взаємодії; можливість швидкого перерозподілу ресурсів та адаптації до змін; персонал отримує досвід роботи в різних проектах та функціях, що сприяє їхньому розвитку. Недоліки: управління в матричній структурі може бути складним через подвійне підпорядкування та можливі конфлікти; співробітники можуть бути перевантажені через роботу на кілька проектів одночасно; неоднозначність може призвести до зниження ефективності.

Гнучкі моделі засновані на принципах гнучкості та адаптивності. У таких моделях стратегічна паритетність досягається за рахунок децентралізованого управління, де функції та ресурси перерозподіляються залежно від поточних завдань та змін у зов-

нішньому середовищі. Переваги: швидка реакція на зміни ринку та потреби клієнтів; постійний фокус на інноваціях та покращенні процесів; крос-функціональні команди можуть швидко та ефективно вирішувати завдання. Недоліки: необхідність культурних змін вимагає значних змін у корпоративній культурі, що може бути складно для традиційних підприємств; при масштабуванні гнучких підходів у великих підприємств можуть виникнути труднощі; можлива втрата контролю над процесами через високу децентралізацію.

Кожна із зазначених моделей має свої переваги та недоліки. Вибір моделі залежить від специфіки підприємства, його розмірів, галузі та стратегічних цілей. Однак, незалежно від обраної моделі, ключовим фактором успіху є забезпечення стратегічної паритетності, яка дозволяє ефективно розподіляти ресурси та функції, адаптуючись до умов, що змінюються, і забезпечуючи сталий розвиток підприємства.

Крім того, слід зауважити, що в умовах цифровізації та швидкого технологічного прогресу інноваційні технології та цифрові інструменти відіграють ключову роль у формуванні організаційно-економічного забезпечення управління підприємством на основі стратегічної паритетності функцій. Наприклад, за допомогою аналітики та обробки великих даних підприємства можуть більш точно розподіляти ресурси та керувати функціями, що допомагає підтримувати паритетність між різними напрямками, забезпечуючи кожну функцію необхідними даними та прогнозами для ефективного виконання завдань тактичного, оперативного та стратегічного характеру.

Зокрема, як зазначають автори праці [11], сучасне бізнес-середовище відчутно трансформується під впливом штучного інтелекту. Ця технологія відіграє ключову роль у впровадженні нових стратегій управління, змінює підходи до прийняття рішень та перетворює бізнес-моделі різних компаній. Впровадження ШІ та автоматизації процесів дозволяє оптимізувати розподіл завдань та ресурсів, знижуючи навантаження на співробітників та мінімізуючи помилки. Інноваційні технології та цифрові інструменти значно підвищують ефективність

управління підприємством, забезпечуючи стратегічну паритетність функцій та сприяючи створенню гнучкої та адаптивної організаційної структури, здатної реагувати на зміни довкілля та внутрішні виклики.

Висновки. Таким чином, збільшення ролі організаційно-економічного забезпечення управління підприємством на основі стратегічної паритетності функції у сучасних умовах обумовлено необхідністю адаптації до нових викликів та можливостей, які диктує динамічний ринок. Це вимагає від підприємств не лише вдосконалення внутрішніх процесів, а й активної взаємодії із зовнішнім середовищем, що можливе завдяки стратегічному підходу в управлінні. Стратегічна паритетність функції відіграє ключову роль у підтримці цілісності та збалансованості системи управління, що є основою для досягнення довгострокових цілей та успішного функціонування підприємства в умовах зовнішнього середовища, що швидко змінюється. У підсумку, стратегічне управління, організаційно-економічне забезпечення та використання сучасних технологій створюють основу для успішного функціонування підприємства за умов глобальної економіки.

Література

1. Ареф'єва О., Пілецька С., Лістрова, М. Формування конкурентної стратегії підприємства в системі антикризового управління. *Економіка та суспільство*, 2022. (43). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-35>
2. Балабаш О.С., Познякова Т.С. Формування системи портфельного управління ресурсами компанії. *Актуальні питання розвитку економіки: світові та національні аспекти*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Умань, 21 трав. 2024 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Навч.-наук. ін.-т екон. та бізнес-освіти та [ін.] ; [голов. ред. М.А. Слатвінський; редкол. І.А. Бержанир, Н.І. Гвоздей]. Умань: Візаві, 2024. С. 72-74.
3. Борисенко В.О., Борисенко Д.В. Оптимізація використання ресурсів та виробництва продукції в сільськогосподарських підприємствах. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2023. Вип. 10 (43). DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2023.10\(43\).107-114](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2023.10(43).107-114)
4. Бочарова Н., Громов А. Організаційно-економічне забезпечення ефективності менеджменту персоналу. Теоретичний аспект. *Актуальні проблеми управління та адміністрування: теоретичні і практичні аспекти*: матеріали VI Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції молодих вчених та здобувачів вищої освіти: збірник тез (Кам'янець-

Подільський, 4 травня 2021 р.). С. 105-108. URL: <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/14664/1/Громов.pdf>

5. Довгань Л.Є., Дудукало Г.О. Формування організаційно-економічного механізму ефективного управління підприємством. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*: збірник наукових праць. 2012. № 9. С. 253-258.

6. Запужляк І.Б. Теоретико-прикладні аспекти формування ланцюга цінності газотранспортних послуг в системі забезпечення їх конкурентоспроможності. *Науковий вісник ІФНТУНГ. Серія: Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості*. 2015. № 1. С. 10-14.

7. Іванова В.М. Моделювання та програмування розвитку системи діяльності органів публічної влади у сфері зовнішньоекономічної безпеки України. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*, 2023. (3(21), 154-168. [https://doi.org/10.32689/2617-9660-2022-3\(21\)-154-168](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2022-3(21)-154-168)

8. Кондратенко Н.О. Шляхи оптимізації управлінських бізнес-процесів у маркетинговій діяльності підприємства. *Стратегічні перспективи розвитку економічних суб'єктів в нестабільному економічному середовищі*: Збірник тез IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю, (Кременчук, 13-15 березня 2020 року). – Кременчук, КрНУ, 2020. С. 67-69. URL: https://econ.kdu.edu.ua/files/files/tezy_iv_vseukr_konf.pdf#page=67

9. Ляліна Н.С. Управління бізнес-процесами підприємства на засадах впровадження системи ключових показників ефективності. *Управління розвитком соціально-економічних систем*: матеріали П'ятої Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Харків, 26-30 квітня 2021 року). – Харків: ХНТУСГ, 2021. С. 162-164.

10. Прохорова В.В., Мушнікова С.А., Юхман Я.В. Ентропія як параметричне обмеження умов розвитку соціально-економічних систем. *Трансформація економічного середовища в умовах ентропії*: кол. мон. за заг. ред. д. е. н., проф. Прохорової В.В. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2024. С. 92-98. DOI: 10.33296/monograpf-2024

11. Сівіцький В.В., Янчак Ю.О., Янчак С.О. Економічні аспекти використання штучного інтелекту в інституціональному переформатуванні бізнес-середовища. *Трансформація економічного середовища в умовах ентропії*: кол. мон. за заг. ред. д.е.н., проф. Прохорової В.В. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2024. С. 232-240. DOI 10.33296/monograpf-2024

12. Ющишина Л., Бортнік С. Крос-функціональна взаємодія та комунікації в умовах кризи. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2023. №3. С. 113-121. DOI: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2023-03-113-121>

Referenses

1. Arefieva, O., Piletska, S., & Listrova, M. (2022). Formuvannia konkurentnoi stratehii pidpriemstva v systemi antykrizovoho upravlinnia.

- Ekonomika ta suspilstvo, (43). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-35>
2. Balabash, O.S., & Pozniakova, T.S. (2024). Formuvannia systemy portfelnoho upravlinnia resursamy kompanii. Proceedings from MIIM '24: II Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia. *Aktualni pytannia rozvytku ekonomiky: svitovi ta natsionalni aspekty*: MON Ukrainy, Umanskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Pavla Tychyny, Navchalno- naukovyi instytut ekonomiky. ta biznes-osvity. M.A. Slatvynskyi (Ed.). (pp. 72-74). Uman: Vizavi.
  3. Borysenko, V.O., & Borysenko, D.V. (2023). Optyimizatsiia vykorystannia resursiv ta vyrobnytstva produktii v silskohospodarskykh pidpriemstvakh. Tsentralnoukrainskyi naukovyi visnyk. *Ekonomichni nauky*, Issue 10(43). DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2023.10\(43\).107-114](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2023.10(43).107-114)
  4. Bocharova, N., & Hromov, A. (2021). Orhaniza-tsiino-ekonomichne zabezpechennia efektyvnosti menedzhmentu personalu. Teoretychnyi aspekt. Proceedings from MIIM '21: VI Mizhnarodna naukovo-praktychna Internet-konferentsiia molodykh vchenykh ta zdobuvachiv vyshchoi osvity. *Aktualni problemy upravlinnia ta administruvannia: teoretychni i praktychni aspekty*. (pp. 105-108). Kamianets-Podilskyi. Retrieved from <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/14664/1/Гр омов.pdf>
  5. Dovhan, L.Ye., & Dudukalo, H.O. (2012). For-muvannia orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu efektyvnoho upravlinnia pidpriemstvom. *Ekonomichni visnyk NTUU «KPI»: zbirnyk naukovykh prats*, (9), 253-258.
  6. Zapukhliak, I.B. (2015). Teoretyko-prykladni aspekty formuvannia lantsiuha tsinnosti hazotranspor-tnykh posluh v systemi zabezpechennia yikh konkurentosp-romozhnosti. *Naukovyi visnyk IFNTUNH. Ser.: Ekonomika ta upravlinnia v naftovii i hazovii promyslovosti*, (1), 10-14.
  7. Ivanova, V.M. (2023). Modeliuvannia ta pro-hramuvannia rozvytku systemy diialnosti orhaniv publichnoi vlady u sferi zovnishnoekonomichnoi bezpeky Ukrainy. *Ekspert: paradyhmy yurydychnykh nauk i derzhavnoho upravlinnia*, (3(21)), 154-168. [https://doi.org/10.32689/2617-9660-2022-3\(21\)-154-168](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2022-3(21)-154-168)
  8. Kondratenko, N.O. (2020). Shliakhy optymiza-tsii upravlinskykh biznes-protse-siv u marketynhovii diialnosti pidpriemstva. Proceedings from MIIM '20: IV Vseukrain-ska naukovo-praktychna internet-konferentsiia z mizhnarodnoiu uchastiu *Stratehichni perspektyvy rozvytku ekonomichnykh subiektiv v nestabilnomu ekonomichnomu seredovyshchi*. (pp. 67-69). Kremen-chuk: KrNU. Retrieved from https://econ.kdu.edu.ua/files/files/tezy_iv_vseukr._konf.p df#page=67
  9. Lialina, N.S. (2021). Upravlinnia biznes-protse-samy pidpriemstva na zasadakh vprovadzhen-nia systemy kliuchovykh pokaznykiv efektyvnosti. Proceedings from MIIM '21: V Mizhnarodna naukovo-praktychna internet-konferentsiia *Upravlinnia rozvytkom sotsialno-ekonomichnykh system*. (pp. 162-164). Kharkiv: KhNTUSH.
  10. Prokhorova, V.V., Mushnykova, S.A., & Yukhman, Ya.V. (2024). Entropiia yak parametrychne obmezhen-nia umov rozvytku sotsialno-ekonomichnykh system. Proceedings of *Transformatsiia ekonomichnoho seredovyshcha v umovakh entropii*. V.V. Prokhorova (Ed.). (pp. 92-98). Kharkiv: Vydavnytstvo Ivanchenka I.S. DOI: 10.33296/monograpf-2024
  11. Sivitskyi, V.V., Yanchak, Yu.O., & Yanchak, S.O. (2024). Ekonomichni aspekty vykorystannia shtuchnoho intelektu v instytutsionalnomu pereformatuvanni biznes-seredovyshcha. Proceedings of *Transformatsiia ekonomichnoho seredovyshcha v umovakh entropii*. V.V. Prokhorova (Ed.). (pp. 232-240). Kharkiv: Vydavnytstvo Ivanchenka I.S. DOI 10.33296/monograpf-2024
  12. Yushchishyna, L., & Bortnik, S. (2023). Kros-funktsionalna vzaiemodiia ta komunikatsii v umovakh kryzy. *Ekonomichni chasopys Volynskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky*, (3), 113-121. DOI: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2023-03-113-121>

ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC SECURITY OF ENTERPRISE MANAGEMENT BASED ON STRATEGIC FUNCTION PARITY

*Yu. V. Us, D.E., Professor, Kharkiv National University named after V. N. Karazina,
I. O. Terletsy, Post-graduate Student*

Methods. The methodological basis of the research is: classification – when dividing the components of the organizational and economic support of enterprise management into economic and organizational ones; functional analysis – when establishing the role of strategic parity of the management function; analysis and synthesis – in the study of modern models of development of organizational and economic support of enterprise management based on strategic parity of function and determination of their advantages and disadvantages.

Results. The article is aimed at substantiating the importance of a strategic approach and organizational and economic support in the management of modern enterprises, as well as at analyzing the role of strategic parity of functions and methods of its implementation using innovative

technologies and digital tools. The article outlines the components of the enterprise's organizational and economic support, which are conventionally divided into two components: the first, organizational, which includes the distribution of duties, responsibilities and powers among the personnel and divisions of the enterprise, and the second, economic, which includes resource management, control and analysis of economic efficiency of the business entity.

The methods and tools for ensuring parity in management have been studied, among which the optimization of resource potential, the matrix of responsibility, the formation of cross-functional teams and the analysis of the value creation chain have been highlighted. It has been demonstrated that it is expedient for modern enterprises to integrate their functions while maintaining flexibility in management. The specified process requires a strategic approach, effective organizational and economic support and the use of advanced technologies, which will allow creating conditions for sustainable development and increasing the competitiveness of enterprises in the conditions of the variability of the market environment.

Novelty. The models of organizational and economic management of the enterprise based on the strategic parity of the function are analyzed, their functional, divisional, matrix and flexible varieties are distinguished. The advantages and disadvantages of each of the models are determined. It has been proven that one of the key factors in ensuring the strategic parity of the function is digitalization, in particular, the implementation of artificial intelligence and big data analytics.

Practical value. In the conditions of the modern economy, the organizational and economic support of the enterprise management process based on strategic parity of function becomes critically important and allows not only to adapt to rapidly changing external conditions, but also to proactively influence them, creating sustainable competitive advantages for enterprises. Effective strategic management contributes to the achievement of long-term goals and sustainable development of the enterprise.

Keywords: organizational and economic support, management, enterprise, strategic parity.

Надійшла до редакції 22.08.24 р.